

महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन

२०७८

खार्पुनाथ गाउँपालिका

हुम्ला

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

Serving the Nation and the People

दृष्टि (Vision)

जनहितकालागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

नित्य (Mission)

सरोकारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

न्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको कार्यालय Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिदेशनालय

(लुम्बिनी प्रदेश, कर्णाली प्रदेश तथा सुदूरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्या: २०७८/७९

च.नं. १८४

मिति: २०७८/५/४

श्री अध्यक्षज्यू,

खार्पुनाथ गाउँपालिका,

हुम्ला ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।
उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ प्रयोजनकोलागि अनुरोध छ ।

बोधार्थ :

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,

सिंहदरबार, काठमाडौं ।

(नारायण एम. सि.)

नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328

email: aag.mgmt@oagnep.gov.np

Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

महालेखापरीक्षकको भनाई

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीयतहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपछात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययीता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरूप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शीता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय ठेक्का व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारीता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पछात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, वितरणमूखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा ठुलै आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ती तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैंक हिसाब विवरण तयार गर्ने नगरेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपदो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा लेखा समितिको गठन, कार्यक्षेत्र, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा हुन बाँकी रहेको पाइएको छ । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर अपेक्षितरूपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीयतहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीयतहको वित्तीय व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(लुम्बिनी प्रदेश, पूर्वाञ्चल प्रदेश तथा सुदूरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्या: २०७८।७९
च.नं. १८५

मिति: २०७८।५।४

श्री अध्यक्षज्यू
गाउँपालिकाको कार्यालय,
खार्पुनाथ ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

कैफियत सहितको राय

हामीले खार्पुनाथ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यस सङ्ग सम्बन्धित आय व्यय विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७७ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यससङ्ग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसङ्ग सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम सारभूत रूपमा सहि तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

- लेखापरीक्षणबाट रु ३ करोड २० लाख ९ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु ३६ लाख १८ हजार अनियमित, रु १ करोड १० लाख ३७ हजार प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु १ करोड ७१ लाख ९४ हजार र पेशकी रु १ लाख ६० हजार रहेको छ ।
- लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरूका सम्बन्धमा मिति २०७८।०२।०९ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया सहितको प्रमाण कागजात पेश हुन नआएकोले बेरुजु फछ्छौट नभई कायम व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना १७ (सत्र) को यसैसाथ संलग्न छ ।
- आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकीन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसङ्ग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तह सङ्ग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसका लागि स्वीकृत आचार संहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328

email: aag.mgmt@oagnep.gov.np

Web Page: www.oagnep.gov.np

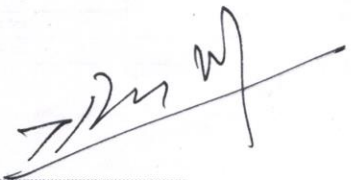
"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गलतिका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित स्वरुपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गलति समेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित रहेको होस् भनि उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्तता सम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसङ्ग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गलति पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गलतिलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(नारायण एम. सि.)

नायब महालेखापरीक्षक

श्री खार्पुनाथ गाउँपालीका

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७६।७७

परिचय: स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न र स्थानीय सरकारको संचालन गर्नेगरी खार्पुनाथ गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने हरेक कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका हरेक काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई लाभको वितरणमा सुलभ र गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्नु हो । ५ वडा, २८ सभा सदस्य, ८७४.६२ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल र करिब ६,९४४ जनसंख्या रहेको यो गाउँपालीका कर्णाली प्रदेशको हुम्ला जिल्लामा अवस्थित छ ।

स्थानीय संचित कोष : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस पालिकाले वित्तिय हस्तान्तरणबाट प्राप्त अनुदान तथा सहायता, आन्तरिक आम्दानी र स्थानीय सरकारबाट सञ्चालन भएको आयोजनाहरु समेतको आयव्यय हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ:

सि.नं	आयतर्फ			सि.नं	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		७०७९७९७।९९	१	चालु खर्च	८६९३३७४९।४२	८६९३३७४९।४२
	क) नगद	०।००		२	पूँजीगत खर्च	९३९५४६६०९।४८	९३९५४६६०९।४८
	ख) बैंक	७०७९७९७।९९		३	अन्य विषयगत निकायबाट प्राप्त		१०४५५००.००
२	राजस्व (आन्तरिक आय)		४०६२९५२५।३४		सामाजिक सुरक्षा	२६९८२४००।००	
	क) आन्तरिक राजस्व	८७९४३५।००			प्रधानमन्त्री रोजगार	४३७५०००।००	
	ख) राजस्व बाँडफाँड	३२३८४६५०।३४			प्रदेश तथा स्थानीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	०।००	
	ग) अन्य आय	७३५७४४०।००			स्थानीय पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	०।००	
३	वित्तिय हस्तान्तरण संघ		२४९७८३६०७।००		क्षेत्रीय शहरी विकास योजना	०।००	
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	६८९०००००।००			सडक बोर्ड नेपाल	०।००	
	ख) सगर्त अनुदान	९६६७६६८०९।००			पर्यटन बोर्ड नेपाल	०।००	
	ग) समपुरक अनुदान	०।००			एन एन एस डब्लु ए	०।००	
	घ) विशेष अनुदान	९४८९६७९८।००			(अन्य भए उल्लेख गर्ने)	०।००	
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		२९८९९५९८।००	४	वित्तिय व्यवस्था भुक्तानी		०।००
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	९८२९०००।००			क) ऋण भुक्तानी	०।००	
	ख) सगर्त अनुदान	८५०००००।००			ख) व्याज भुक्तानी	०।००	
	ग) समपुरक अनुदान	०।००			ग) अन्य भुक्तानी	०।००	
	घ) विशेष अनुदान	३४९०५९८।००		५	लगानी		
	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	०।००	०।००		ऋण लगानी	०।००	
५	अन्य विषयगत निकायबाट प्राप्त		३३३३९०००।००		शेयर लगानी	०।००	
	सामाजिक सुरक्षा	२८९६४०००।००			अन्य लगानी	०।००	
	प्रधानमन्त्री रोजगार	४३७५०००।००		६	टिएसए मार्फत प्राप्त हुने कार्यक्रम		२४२३८५४७।००
	प्रदेश तथा स्थानीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	०।००	०।००		राष्ट्रिय पञ्जीकरण कार्यक्रम पञ्जीगत	८४९००।००	
	स्थानीय पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	०।००	०।००		राष्ट्रिय पञ्जीकरण कार्यक्रम चालु	९२२७०००।००	

क्षेत्रीय शहरी विकास योजना	०।००	०।००	स्थानीय विकास साझेदार कार्यक्रम	१८२०८५१।००	
सडक बोर्ड नेपाल	०।००	०।००	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	४०४६२०।००	
पर्यटन बोर्ड नेपाल	०।००	०।००	खाद्य सुरक्षा कार्यक्रम	१७७७०००।००	
एन एन एस डब्लु ए	०।००	०।००	प्रदेश पूर्वाधार विशेष कार्यक्रम	१८९२३४७६।००	
टिएसए मार्फत प्राप्त हुने कार्यक्रम		२४२३८५४७।००	७ धरौटी फिर्ता	३८९२०००।००	३८९२०००।००
राष्ट्रिय पञ्जीकरण कार्यक्रम पंजिगत	८४९००।००		८ जनश्रमदान फिर्ता	०।००	०।००
राष्ट्रिय पञ्जीकरण कार्यक्रम चालु	१२२७७००।००		९ कोष फिर्ता विपद कोषको खर्च	४०६७३४७।००	४०६७३४७।००
स्थानीय विकास साझेदार कार्यक्रम	१८२०८५१।००		१० मौज्जात		१९८६८४९९।८४
बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	४०४६२०।००		क) बैंक मौज्जात	१९८६८४९९।८४	
खाद्य सुरक्षा कार्यक्रम	१७७७०००।००		ख) नगद मौज्जात	०.००	
प्रदेश पूर्वाधार विशेष कार्यक्रम	१८९२३४७६।००		११ शसर्त अनुदान फिर्ता	१८३१३४५९।३०	१८३१३४५९।३०
विभिन्न कोषतर्फको आय	४९५००००।००	४९५००००।००	१२ गत वर्षको बढी अन्त्या	०।००	०।००
जनसहभागिता (नगद)	०।००	०।००	१३ जनश्रमदान मौज्जात	०।००	०।००
विषयगत निकायबाट प्राप्त	०।००	०।००	१४ धरौटी मौज्जात	२६६७५९१।८९	२६६७५९१।८९
११ धरौटी आय	६५५९५९१।८९	६५५९५९१।८९	१५ विपद व्यवस्थापन कोष खाताको मौज्जात	८८२६५३।००	८८२६५३।००
१२ लगायीको सँवा फिर्ता	०।००	०।००	१६ सामाजिक सुरक्षा फिर्ता	२७८१६००।००	२७८१६००।००
१३ अन्य विविध आय	०।००	०।००	१७ बैंक साटन बाँकी पुँजीगत तर्फ	५८२३६६२१।२९	५८२३६६२१।२९
			१८ बैंक साटन बाँकी चालु तर्फ	५९९७५१६।१२	५९९७५१६।१२
जम्मा		३८८३८३५८६।३४	जम्मा		३८८३८३५८६।३४

लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम
वित्तीय विवरण: नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान अनुसार हुने गरी महालेखा परीक्षकबाट २०७५।८।१० स्थानीय तहको प्रतिवेदन फारामहरु स्वीकृत भएको छ । यो वर्षको वित्तीय विवरण सोही ढाँचामा तयार गरी लेखापरीक्षणमा पेश गर्नुपर्नेमा उक्त ढाँचामा वित्तीय विवरण तयार नगरेको कारण लेखा नीति र टिप्पणी एवं अन्य वित्तीय खुलासाको बारेमा जानकारी हुन सकेन । यसैगरी बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको, बजेट सिट नराखेको एवं दैनिक अभिलेख किताब म.ले.प.फा.नं १०८ नराखेको एवं आम्दानी असूली एवं दाखिला म.ल.प.फा.नं २३ नराखेको लगायतको कारण प्राप्त एकीकृत आय व्यय विवरणमा उल्लेख भएका आय व्यय रकम भिडान गर्ने प्रमाणित अभिलेख एवं खाता नरहेको कारण एकीकृत आय व्यय विवरणको यथार्थतामा आघ्रस्तता हुनसक्ने अवस्था देखिएन ।	
गत वर्षको जिम्मेवारी: गत आर्थिक वर्षको अन्तिम मौज्जात यो आर्थिक वर्षको सुरु मौज्जातको रुपमा सार्नु पर्दछ । गाउँपालिकाको गत वर्षको अन्तिम मौज्जात रु. ७७,८६,९६७।०४ रहेकोमा यो वर्षको सुरु मौज्जात रु. ७०,७९,७१७।११ मात्र सारेकोले रु. ७,०७,२४९।९३ घटि जिम्मेवारी सारेको छ । यसरी घटि जिम्मेवारी सार्दा आर्थिक विवरणले यथार्थ वित्तिय अवस्था चित्रण गर्दैन भने आर्थिक अनियमितता हुने सम्भावना रहन्छ । घटि जिम्मेवारी सार्नुको कारण सहित हिसाब मिलान विवरण पेश गर्नुपर्ने रु.	७०७२४९।९३
बैंक हिसाब मिलान: पालिकाले लेखा सेस्ता बमोजिम बाँकी रकम र बैंक खातामा बाँकी रकमको सम्बन्धमा मासिक र वार्षिक रुपमा बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गर्नुपर्नेमा यस्तो हिसाब तयार गर्ने गरेको छैन ।	

दफा नं.	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम
	बैंक हिसाब मिलान विवरणको अभावमा पालिकको खाता र बैंक खाता बमोजिमको हिसाब भिडे नभिकेको सम्बन्धमा जानकारी हुन सक्ने अवस्था देखिएन ।	
	बजेट पेश र पारित गर्ने: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालीकाबाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय व्ययको अनुमान साथ गत वर्षको वास्तविक आय व्यय, चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरी १५ दिन भित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रनै पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाको २०७६।७७ को बजेट २०७६ असार १० गते सभामा पेश गरेर ३० गते पारित भएको देखिन्छ ।	
	स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित) को ५.७.२ (ड) मा सभाले स्वीकृत गरेको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम श्रावण १५ गते भित्र सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नुपर्ने र गाउँपालिकाको वेबसाइटमा समेत राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाले स्वीकृत गरेको बजेट तथा कार्यक्रम प्रकाशन नभएको र वेबसाइटमा समेत राखेको देखिएन । सर्वसाधारणको जानकारीको लागि स्विकृत बजेट प्रकाशन गर्नुका साथै वेबसाइटमा राख्नुपर्दछ ।	
	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा यस्तो नियन्त्रण प्रणाली तयार गरेको पाइएन । नियन्त्रण प्रणालीको अभावमा आर्थिक कारोबार सम्पादन र वित्तीय प्रतिवेदनलाई विश्वसनीय बनाउने कार्यमा बाधा परेको देखिन्छ । पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रणमा रहेका कमी कमजोरी निम्नानुसार रहेका छन्: - कार्य जिम्मेवारी र जवाफदेहिता स्पष्ट नगरेको, - परियोजना र क्रियाकलापहरूको प्राथमिकता निर्धारण नगरेको, - अन्तिम चौमासिक र आषाढ महिनामा तोकिएको सीमाभन्दा बढी खर्च गरेको - योजना कार्यान्वयन तालिका निर्माण गरेको पाइएन, - निर्धारित समयमा निर्माण सम्पन्न हुन नसकेको, - अनुगमन प्रतिवेदन कार्यान्वयन गरेको पाइएन, - करको दायरा पहिचान भएको देखिएन, - प्रशासनिक खर्चको सीमा निर्धारण गरेको छैन, - राजस्व सम्बन्धी कानून निर्माण गरेको छैन, - अभिलेख कायम गरिएका सबै सम्पत्तिको हकमा सङ्केतीकरण गरेको छैन, - प्रयोग गर्न नसकिने र सेवा दिन नसक्ने सम्पत्तिको छैन - वार्षिक खरिद योजना बनाएकोमा कार्यान्वयन भएको पाइएन, - लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण गर्न लाग्ने अबधि नखुलाएको, - भुक्तानी भएको बिल भरपाईमा भुक्तानी भएको छाप लगाएको पाइएन, - निर्माण कार्यको बोलपत्र गर्दा ई। विडिग गरेको पाइएन, लेखित व्यहोराहरूमा सुधार गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुत बनाउनु पर्दछ ।	

क्रम	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम
१.	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरि आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयगत तथा क्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसि तादम्यता तथा परिपुरकता मिलाउने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले यो वर्ष पूँजीगत खर्च अन्तर्गत विभिन्न ९६ कार्यक्रम स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेकोमा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गरेको देखिएन । गाउँपालिकाको विकासको लागि कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण नगरेको कारण उपलब्ध सिमित स्रोत साधनबाट भएको खर्चबाट नतिजा देखिने गरी उपलब्धि हासिल हुन नसक्ने भएकोले योजना एवं कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गरी उच्च प्राथमिकतामा परेको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।	
२.	सङ्घ प्रगति: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगति विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले यो वर्ष करिब ९६ साना ठूला कार्यक्रम सञ्चालन गरेकोमा यसरी सञ्चालित कार्यक्रमको नियममा उल्लेख भए अनुसार अनुसूची - २ को ढाँचामा प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । अभिलेखको अभावमा लेखापरीक्षणको सिलसिलामा स्वीकृत कार्यक्रम मध्ये सञ्चालन नभएको वा सम्झौता भई कार्य नभएको कारण सून्य प्रगति भएको, आंशिक रूपमा २५, ५० र ७५ प्रतिशत सम्म प्रगति भएका कार्यक्रमको विवरण माग गरेकोमा उपलब्ध हुन सकेन । प्रगति प्रतिवेदनको अभावमा स्वीकृत कार्यक्रमको समग्र प्रगति स्थिति मूल्यांकन गर्न सकिएन । सञ्चालित कार्यक्रमको तोकिएको ढाँचा प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी वार्षिक समिक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।	
३.	सर्वात र समानीकरण अनुदान अन्तर्गत कृषि, पशु, शिक्षा लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेट र कार्यक्रम प्राप्त भएकोमा उक्त कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट प्राप्त उपलब्धिको वार्षिक प्रगति विवरण तयार नगरेको कारण लक्ष्य बमोजिम कार्य भए नभएको विश्लेषण गर्न सकिएन । तसर्थ ती कार्यक्रमको प्रगति विवरण पेश गर्नुपर्दछ ।	
४.	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम गाउँपालिकाले ज्ञानको क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ गाउँपालिकाले थप पहल गर्न जरुरी छ । छलफलको क्रममा पालिकाले प्रोफाइल तयार गरेको जनाएको छ ।	
५.	चौमासिक खर्च: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको कुल खर्च रु. २८ करोड ५४ लाख ८९ हजार मध्ये ६०.७० प्रतिशत अर्थात रु. १७ करोड ३२ लाख ८४ हजार तेस्रो चौमासिकमा र २९.७१ प्रतिशत अर्थात रु. ८ करोड ४८ लाख २० हजार असार महिनामा खर्च भएको देखिन्छ । कोभिड - १९ ले प्रभाव पारेको, सम्झौता बमोजिम समयमै कार्य नभएको कारणले तेस्रो चौमासिक र असार महिनामा अत्यधिक खर्च भएको देखिन्छ । यसरी आर्थिक वर्षको अन्ततिर मात्र अधिक मात्रामा कार्य सञ्चालन गर्दा कामको अनुगमन कार्यमा कठिनाई भई सञ्चालित कार्यक्रम तथा निर्मित संरचनाको गुणस्तर तथा दीगोपनामा समेत नकारात्मक असर पर्ने स्थिति रहन्छ । तसर्थ स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम चौमासिक रूपमै कार्य सम्पन्न गर्नु पर्दछ ।	
६.	जलबन्दी तथा पदपूर्ति स्थिति: सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन स्वीकृत दरबन्दी अनुरूप पदपूर्ति हुनुपर्दछ	

१

क्र.सं.	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम	
	। कार्यालयको दैनिक कार्य सञ्चालन तथा त्यसको उद्देश्य प्राप्तीका लागि २८ दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा १८ पदमा मात्र पदपूर्ती भई लेखा अधिकृत लगायत १० दरबन्दी रिक्त रहेको पाइयो । स्वीकृत दरबन्दी अनुसार पूर्ति नहुँदा कार्यालयको कार्यक्रम संचालन तथा सेवा प्रवाहमा असर पर्ने भएकाले रिक्त दरबन्दीका पदहरू पूर्ति गर्नु पर्दछ ।		
	कर्मचारी कल्याण कोष: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवाशर्त तथा कानून बमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपदान, औषधि उपचार लगायतका सुविधा उपलब्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्नुपर्नेमा यस्तो कोषको स्थापना गरेको पाइएन । कोषको अभावमा स्थानीय सेवाका कर्मचारी अवकास हुँदा उपदान लगायतका सुविधा उपलब्ध गराउन रकमको अभाव हुने भएकोले यस्तो कोषको स्थापना गरी प्रत्येक वर्ष आवश्यक रकम जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ । यस सम्बन्धमा पालिकाले प्रदेश कानून नवनेकोले रकम जम्मा गर्न नसकेको व्यहोरा जनाएको छ ।		
	तलबी प्रतिवेदन: निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम स्थानीय तह अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको वार्षिक तलबी प्रतिवेदन आन्तरीक लेखापरीक्षकबाट पारीत गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा गाउँपालिका तर्फका स्थायी कर्मचारीको तलबी प्रतिवेदन पारित गरेको छैन । तलब प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ ।		
	सार्वजनिक परीक्षण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवफदेहिता र पारदर्शिताको प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।		
	कन्टिजेन्सी खर्च: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० (७) मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्ने ढाँचा अनुसूची-१ को व्यवस्था रहेको छ । उक्त अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा बर्क चार्ट स्टाफ खर्च २.५ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्च २.५ प्रतिशत गरी ५ प्रतिशत खर्च गर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाले कन्टिजेन्सी खर्चको अद्यावधिक विवरण नराखेकोले खर्च तोकिए बमोजिम भए नभएको यकिन भएन । कन्टिजेन्सी खर्चको विवरण अद्यावधिक राखी खर्च लाई व्यवस्थित बनाउनु पर्दछ ।		
	आन्तरिक आय: गाउँपालीकाको समग्र विकासको लागी आन्तरिक प्राप्ती र परिचालनमा जोड दिनुपर्दछ । गाउँपालीकाले आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा रु. ८,७९,४३५ आन्तरिक आय गरेकोमा ७,७९,४३५।०० प्रशासनिक तथा कोभिड-१९ महामारीको व्यवस्थापनको लागी रु. १,००,०००।०० आर्थिक सहायतामा खर्च गरेको छ । गाउँपालीकाको आन्तरिक आय अत्यन्त न्युन देखिन्छ भने भएको आय पनि पुँजी निर्माण नभई प्रशासनिक काममै खर्च भएको देखिन्छ । गाउँपालीकाको समग्र बजेटमा आन्तरिक आयको योगदान आन्तरिक आयका स्रोतहरूको पहिचान गरी आय बढाउने तथा पुँजीगत खर्चमा जोड दिनुपर्दछ ।		
	आवक्य: आगकर ऐन, २०५८ को दफा ९० मा अग्रिम कर कट्टी रकम प्रत्येक महिना समाप्त भएको अवधिमा भित्र दखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले भुक्तानीमा कट्टा गरेको कर ढिलाई गरी भुक्तानी दखिला गरेको छ ।		
विवरण	भौचर नं.	मिति	रकम
आवक्य कर	०८२६६२६५	२०७७/४/१२	१२९०१०.००
आवक्य कर	०८२६६२६२	२०७७/४/१२	२३३६४५.०१

७१

लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम
बाट रु. ५० हजार गरी जम्मा रु. ४९ लाख ५० हजार जुटाएको थियो । उक्त रकम मध्ये राहत तथा उद्धार मा रु. २२ लाख ४० हजार, क्वारेन्टिन तथा होलिडिङ सेन्टर निर्माण तथा व्यवस्थापनको लागी रु. ३ लाख ७० हजार, जनशक्ति परिचालनको लागी रु. ६ लाख ३९ हजार, औषधी व्यवस्थापनको लागी रु. ८ लाख २६ हजार गरी जम्मा रु. ४० लाख ६७ हजार खर्च भई रु. ८ लाख ८३ हजार बाँकी रहेको छ । त्यसैगरी २०७७ असार मसान्त पछि संधिय कोभिड कोषबाट रु. १२ लाख ६९ हजार र रोटरी क्लवबाट रु. ३ लाख गरी जम्मा रु. १५ लाख ६९ हजार जुटाएकोमा कुनै रकम पनी खर्च भएको छैन । कोभिड महामारीको दोस्रो लहर देशभरी फैलिरहेकोले उपलब्ध स्रोत तथा साधनको अधिकतम सदुपयोग गरी महामारी रोक्ने तर्फ विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
न्यायिक समिति र मुद्दा फछ्यौट: न्यायिक समितिको स्थापना, न्याय सम्पादन विधि र प्रकृयाको कार्यान्वयन, निवेदन दर्ता र फछ्यौटको अभिलेख, न्यायिक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन समेतको आधारमा न्यायिक समितिको कार्यसम्पादनलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्दछ । गाउँपालीका बाट प्राप्त विवरण अनुसार समितिमा ३ ओटा मुद्दा दायर भएकोमा २ ओटा फछ्यौट भएको छ । न्यायिक समितिबाट भएको कार्यलाई व्यवस्थित गरी वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ ।	
घर नक्शा पास: पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र निर्माण हुने भवनको नक्शा पास गर्ने व्यवस्थाको सुरुवात गरेको देखिएन । घर निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित र सुरक्षित बनाउने भवन संहिता सहित नक्शा पासको व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।	
फोहरमैला व्यवस्थापन: पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र फोहरमैला व्यवस्थापनको सुरुवात गरेको देखिएन । पालिकालाई फोहरमैला मुक्त बनाई स्वच्छ र सुन्दर बनाई वातावरण मैत्री बनाउन फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम समेत सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।	
सेवा प्रवाह: पालिकाले संविधानले स्थानीय तहलाई सुम्पिए बमोजिमका कार्य उपलब्ध स्रोत साधनको आधारमा सम्पादन गरी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । पन्जिकरण र सामाजिक सुरक्षा, न्यायिक समिति र उजुरी फछ्यौट, महिला तथा बालबालिका, खानेपानी तथा सरसफाई, वन तथा भूसंरक्षण, कृषि तथा पशु विकास, शिक्षा, युवा, तथा खेलकुद एवं स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी विभिन्न क्रियाकलापको माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । सेवा प्रवाह सम्बन्धमा जानकारी दिन नागरिक वडा पत्रको समेत व्यवस्था गरेको देखिन्छ । पालिकाले वर्षभरीमा सम्पादन गरेको कार्यको वार्षिक प्रतिवेदन तयार नगरको, सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण नगरको एवं सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य नभएको, घरनक्शा पास र फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यको सुरुवात नभएको, विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रम सञ्चालन गरेकोमा सोको भौतिक प्रगति देखिने गरी वार्षिक प्रगति विवरण तयार गर्ने नगरेको एवं सञ्चालित विकास निर्माण कार्यको प्रगति समीक्षा गर्ने नगरेको लगायतको कारण पालिकाले प्रदान गरेको सेवा प्रवाहको वास्तविक अवस्था मुल्यांकन गर्नसक्ने अवस्था रहेको देखिएन । उल्लिखित अवस्थामा सुधार गरी सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित बनाउनु पर्दछ ।	
उपभोक्ता समिति दर्ता नभएको: संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ अनुसार कुनै पनि संस्था विधान सहित दर्ता नभएमा संस्थालाई कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन । कार्यालयले यसवर्ष संज्ञौता गरेका कुनैपनि उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुनेगरी दर्ता भएको पाइएन । स्थानीय रुपमा आयोजनालाई बजेट परेको आधारमा अस्थाई समिति गठन हुने र काम सम्पन्न पश्चात समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण सम्पन्न योजनाहरु अलपत्र भएमा जिम्मेवार बनाउन कठिनाई हुने भएकोले स्थायी संयन्त्र मार्फत काम गर्ने गरी उपभोक्ता समितिको कार्यमा सुधार हुनुपर्दछ ।	
उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट काम गराउने कार्यविधि उल्लेख छ । नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको पालना सम्बन्धमा	

क्रमांक	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम
	निम्नानुसार देखिएको छः	
१.१	नियमावलीको नियम ९७ (१२) मा उपभोक्ता समिति मार्फत भएको निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख, मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले सम्पन्न आयोजनाहरू सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्ने गरेको देखिएन ।	
१.२	उपभोक्ता समितिबाट खरिदः उपभोक्ता समितिबाट काम गराउनुको मुख्य उद्देश्य स्थानीय स्रोत साधनको उपयोग गर्ने तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने हो । कार्यालयले पूर्वाधार विशेष कार्यक्रम अन्तर्गत रु. ५०,७३,८७१।०० लागत अनुमान भएको याङ्गचु खोला जलविद्युतको पोल खरिद तथा ढुवानीको काम उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको छ भने उपभोक्ता समितिको योगदान एकदमै न्यून रहेको छ । गाउँपालीकाको अन्य आयोजनाहरूमा औषतमा न्यूनतम १० प्रतिशत जनसहभागीता जुटाउने अभ्यास रकेकोमा यस आयोजनामा १.४६ प्रतिशत मात्र जनसहभागीता जुटाईएको छ । कम जनसहभागीता जुटाई बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असूल गर्नुपर्ने रु...	४३३३०८.५ ८
१.३	उपभोक्ता समितिबाट गरेको कार्यमा कुनै त्रुटी आई सच्याउन परेमा वा बढी भुक्तानी भई असुल गर्नुपर्ने अवस्थामा कार्यालयले आवश्यक सुधार गर्न लगाउने कुनै आधार नभएको कारण त्रुटी सच्याउने अवधिसम्मको लागि भुक्तानी रकममा धरौटी कता गर्ने व्यवस्था मिलाउन उपयुक्त हुने देखिन्छ ।	
१.४	सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा डोजर लगायतका मेशीन प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिबाट तोकिएको जनसहभागीता नजुटाउने साथै कार्यालयबाट गर्ने भुक्तानीमा आनुपातिक कट्टी नगर्ने जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश भएका आयोजना उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन गर्ने, योजना हस्तान्तरण नहुने तथा खर्च सार्वजनिक नगर्ने जस्ता कानूनले तोकेका कार्य गरेको देखिएन ।	
१.५	निर्माण कार्यको लगतः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ उपनियम (११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि सार्वजनिक निकायलाई प्राप्त भएको भौतिक संरचनाहरूको विवरण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले यस वर्ष संचालन गरेको सिंचाइ एवं खानेपानी योजना निर्माण कार्यको लगत अद्यावधिक गरेको देखिएन । गाउँपालिकाले गतवर्षदेखि संचालन भएको कार्यक्रमबाट निर्माण गरेको भौतिक संरचनाहरू समेतको लगत राख्ने व्यवस्था गरी निर्माण कार्यको लगत व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखियो ।	
१.६	विद्यालय निकासाः गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक, कर्मचारीहरूको तलब भत्ता, मसलन्द, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक आदिको रकम चौमासिक माग फाराम अनुसार निकासा भएकोमा गाउँपालिकामा शिक्षकहरूको दरबन्दी विवरण, मृतक तथा अबकास तथा नयाँ नियुक्ति भएका शिक्षकहरूको विवरण, शिक्षकहरूको तलवी भपाईको प्रतिलिपि तथा विद्यालय र कक्षा अनुसार विद्यार्थी संख्या, छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी संख्या, पाठ्य पुस्तक वितरणको विवरण (Flash Report) आदि अद्यावधिक राखेको पाइएन । उक्त अभिलेखहरू नराखेकोले निकासा अनुसारको खर्च भिडान गर्न सकिएन । गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र अन्तर्गतका विद्यालयहरूको सम्पूर्ण अभिलेख अद्यावधिक गरि राख्नुपर्दछ ।	
१.७	बढी निकासाः शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १७९ मा कुनै कामको लागि आवश्यकभन्दा बढी रकम माग गर्ने र निकासा दिने पदाधिकारीलाई कानून बमोजिम कारवाही गरी बढी निकासा वा खर्च भएको रकम असुल उपर गरिने उल्लेख छ । गाउँपालीका कार्यालयले निम्नानुसार विद्यालयहरूलाई निम्नानुसार रकम बढि निकासा दिएको छ । बढि निकासा भएको रकम सम्बन्धित विद्यालयबाट असूल गरी संघिय संचित	११११२.००

१

क्र	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम															
	कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु... <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौचर नं. र मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१८-०७६/९/२९</td><td>ज्ञानज्योती प्रा.वि.मा कार्यरत शिक्षक श्री ऐन बहादुर रावल २०७६।११।१ मा निवृत्त भएकोमा निजको नाममा दोस्रो चौमासिकको पुरा तलब भत्ता निकास भएकाले बढि भएको</td><td>४९४७४.००</td></tr> <tr> <td>६८-०७७/३/२२</td><td>कैलाश आधारभुत विद्यालयमा लक्ष्मी शाही २०७७।१।२४ मा नियुक्त भएकोमा निजको नाममा तेश्रो चौमासिकको परा भर्गो भत्ता, स्थानीय भत्ता र पोशाक भत्ता निकास भएकाले बढि भएको</td><td>३२८०८.००</td></tr> <tr> <td>१८-०७६/९/२९</td><td>इन्द्रज्वाला प्रा.वि. मा कार्यरत शिक्षक श्री तिर्यराज जेठाराको मिन पचासको अवधिमा समेत स्थानीय भत्ता निकास भएको</td><td>१२१२०.००</td></tr> <tr> <td></td><td>जम्मा</td><td>९४४०२.००</td></tr> </tbody> </table>	भौचर नं. र मिति	विवरण	रकम	१८-०७६/९/२९	ज्ञानज्योती प्रा.वि.मा कार्यरत शिक्षक श्री ऐन बहादुर रावल २०७६।११।१ मा निवृत्त भएकोमा निजको नाममा दोस्रो चौमासिकको पुरा तलब भत्ता निकास भएकाले बढि भएको	४९४७४.००	६८-०७७/३/२२	कैलाश आधारभुत विद्यालयमा लक्ष्मी शाही २०७७।१।२४ मा नियुक्त भएकोमा निजको नाममा तेश्रो चौमासिकको परा भर्गो भत्ता, स्थानीय भत्ता र पोशाक भत्ता निकास भएकाले बढि भएको	३२८०८.००	१८-०७६/९/२९	इन्द्रज्वाला प्रा.वि. मा कार्यरत शिक्षक श्री तिर्यराज जेठाराको मिन पचासको अवधिमा समेत स्थानीय भत्ता निकास भएको	१२१२०.००		जम्मा	९४४०२.००	
भौचर नं. र मिति	विवरण	रकम															
१८-०७६/९/२९	ज्ञानज्योती प्रा.वि.मा कार्यरत शिक्षक श्री ऐन बहादुर रावल २०७६।११।१ मा निवृत्त भएकोमा निजको नाममा दोस्रो चौमासिकको पुरा तलब भत्ता निकास भएकाले बढि भएको	४९४७४.००															
६८-०७७/३/२२	कैलाश आधारभुत विद्यालयमा लक्ष्मी शाही २०७७।१।२४ मा नियुक्त भएकोमा निजको नाममा तेश्रो चौमासिकको परा भर्गो भत्ता, स्थानीय भत्ता र पोशाक भत्ता निकास भएकाले बढि भएको	३२८०८.००															
१८-०७६/९/२९	इन्द्रज्वाला प्रा.वि. मा कार्यरत शिक्षक श्री तिर्यराज जेठाराको मिन पचासको अवधिमा समेत स्थानीय भत्ता निकास भएको	१२१२०.००															
	जम्मा	९४४०२.००															
	शिक्षकको तलब भत्ता अनुदान: स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा स्विकृत बजेटको परिधि भित्र रहि प्रचालित कानुन बमोजिम खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालीकाले विभिन्न १७ विद्यालयमा २४ शिक्षक करारमा राखि रु. ८२,७५,४८०।०० निकास दिएको छ । विद्यालयका शिक्षकहरुको तलब भत्ता वित्तिय हस्तान्तरण शिर्षकहरुको तलब सशर्त अनुदानमा विनियोजन भएकोले वित्तिय हस्तान्तरण शिर्षकबाट खर्च लेख्दा थप व्ययभार पर्न गएको देखिन्छ भने अन्य कार्यक्रम संचालनमा विनियोजन गर्नुपर्ने रकममा कमि हुन जान्छ । गाउँपालीका अन्तर्गतको विद्यालयहरुमा दरबन्दि अनुसार शिक्षक पदपूर्ति हुन नसकेको, आवश्यकता अनुसार दरबन्दि नभएको, समयमा संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण नभएकोले दरबन्दि थप नभएको कारण करारमा गाउँ शिक्षा कार्यविधि, २०७५ अनुसार शिक्षक नियुक्त गर्नु परेको कार्यालयको भनाई रहेको छ । समयमा संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गरी विद्यालयको आवश्यकता अनुसार शिक्षक दरबन्दि सिर्जना गरी पदपूर्ति गर्नुपर्ने देखिन्छ । विद्यालय संचालनको लागि तलब भत्ता लगायतका खर्चको लागि विनियोजन भएको शिर्षकबाट विद्यालयलाई रकम निकास दिईसकेपछी यो शिर्षकबाट विद्यालयहरुलाई स्वीकृत दरबन्दी बेगर अनुदान निकास गरेको रकम नियमानुसार नदेखिएको रु....	८२७५४८०. ०															
	तलब: गाउँपालीकाको कर्मचारीहरुको तलब भत्ता खर्च राजस्व बाँडफाँडबाट रकम विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले कार्यकारी अधिकृत सहित विभिन्न ३३ कर्मचारीलाई जेष्ठ र आषाढ महिनाको तलब भत्ता रु. २६,०१,८८३।२० संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित शसर्त अनुदान बाट खर्च लेखेको छ । राजस्व बाँडफाँडबाट अनुमान गरिएको भन्दा कम रकम प्राप्त भएकोले स्थायी कर्मचारीहरुको तलब भत्ता खर्च शिर्षक फरक पारी खर्च लेखेको कार्यालयको भनाई रहेको छ । यसरी शिर्षक फरक पारी खर्च गर्दा आर्थिक अनुशासनमा असर पर्दछ । शसर्त अनुदान बाट कर्मचारीको तलब भत्ता खर्च लेखेको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु...	२६०१८८३. २०															
	सामाजिक सुरक्षा: सामाजिक सुरक्षा सञ्चालन कार्यविधि, २०७२ को दफा १८(ग) बमोजिम केन्द्रिकृत सुचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षा को अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था छ । दोहोरो निकास भएको रकम गाउँपालीका आफैले छानबिन गरी निम्नानुसार फिर्ता गरी संचित कोषमा दाखिला गरेको छ । आगामी दिनमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई अझ व्यवस्थीत बनाउन हाल दोहोरो निकास भएको व्यक्तिहरुको लगत कट्टा गरी अभिलेख राख्ने तथा बैकिङ प्रणालीबाट भत्ता वितरण नै व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।																

[illegible]

लेखापरीक्षणबाट देखीएको व्यहोरा					बरुजु रकम
वर्षिङ्ग सेन्टर निर्माण	लवासुर एण्ड हमाल जे.भि. निर्माण सेवा, खार्पूनाथ	२०७७/३/२५	९५६६०४०.१५	४७८३०२.००	
खार्पु मारुघोर सडक निर्माण	हिमाली कन्स्ट्रक्सन डाईनामिक कन्स्ट्रक्सन जे.भी.	२०७७/३/३०	११०१८३२६.८०	५४०९१६.००	
जम्मा				१०२९२१८.००	
कार्यालयले छारे थाली ग्रामिण सडक निर्माणको लागी मिति २०७५।१।२९ गते रु. १६,५२,७६९।९२ (भ्याट बाहेक) मा निर्माण व्यवसायी सिमिकोट मस्टो निर्माण सेवासँग सम्झौता गरेको थियो । यस सम्बन्धमा देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छ ।					
सुरक्षा शुल्क: (भौचर नं. ४४ मिति ०७६।२।१४) सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १११ मा सम्झौता कार्यान्वयन सम्बन्धि व्यवस्था छ । कार्यालयले सम्झौता रकममा निर्माण कार्य सम्पन्न गराउनुपर्नेमा सुरक्षा शुल्क भनी सम्झौता रकमको १५ प्रतिशत रकम रु. २,४७,९३६।०४ (भ्याट बाहेक) थप गरी भुक्तानी गरेको छ । सम्झौता भईसकेपछी पुनः रकम थप गरी भुक्तानी गर्ने कानुनी आधार स्पष्ट भएन । सम्झौता रकम भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी बाट असूल गर्नुपर्ने रु.....					२४७९३६.०४
पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२१ मा तथा खरिद सम्झौतामा निर्माण व्यवसायीको ढिलाईको कारणले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम सो सम्झौतामा तोकिएको म्यादमा सम्पन्न हुन नसकेमा सम्झौता रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी प्रति दिन सम्झौता रकमको शुन्ना दशमलव शुन्ना पाँच प्रतिशत पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति तिर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सम्झौता अनुसार २०७६।८।२७ मा निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्नेमा विविध कारण देखाई २०७५।२।१६ को निर्णय अनुसार २०७६।३।२८ सम्म म्याद थप गरेको देखिन्छ । थप भएको म्यादमा समेत निर्माण सम्पन्न नभई २०७६।८।२७ मा मात्र निर्माण सम्पन्न भएको छ । थप भएको म्याद भन्दा १४९ दिन ढिला गरी निर्माण कार्य सम्पन्न गरेकोले नियमानुसार लागु पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति असूल गर्नुपर्ने रु...					१२३१३१.३६
वितरणमुखी खर्च: स्थानिय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पति हस्तान्तरण निर्देशिका, २०७४ को बुँदा नं. ३.४ मा नेपाल सरकारको अनुदानबाट प्राप्त हुने रकमबाट कुनै पनि प्रकारको आर्थिक सहायतामा खर्च गर्न नपाईने व्यवस्था छ । यस वर्ष गाउँपालीका कार्यालयले निम्नानुसार रकम राहतको रुपमा वितरण गरेको छ । यसरी वितरणमुखी खर्च गर्दा पुँजी निर्माण तथा विकास निर्माणको कार्यमा बजेट व्यवस्थापनमा असर पर्दछ । वितरणमुखी खर्च भन्दा रोजगारी सिर्जना, समग्र गाउँपालीकाको पूर्वा निर्माण कार्यको लागी बजेट उपयोग गर्नुपर्दछ । नियममा वितरण गर्न नमिल्ने आर्थिक सहायता वितरण गरेको रकम नियमसममत नदेखिएको रु...					९५००००.००
गोभौन.र मिति		विवरण		रकम	
१५६-०७७/३/३०		वडा नं ४ मा विभिन्न ३२ जनालाई राहत		५०००००.००	
१६३-०७७/३/३०		वडा नं ३ मा विभिन्न २३ जनालाई राहत		४५००००.००	
जम्मा				९५००००.००	
विरुवा तथा कुखुरा वितरण: कार्यालयबाट भएको खर्चको प्रभाव विश्लेषण गर्नुपर्दछ । कार्यालयले निम्नानुसार खर्च गरी विरुवा तथा कुखुरा वितरण गरेको छ । तर खर्चमा लाभग्राहीको सहभागीता जुटाएको छैन । यस प्रकारको कार्यक्रमबाट अनावश्यक रुपमा बढी माग आउने, लाभग्राहीले अपनत्व नलिने र गरिएको कामबाट यथोचित उपलब्धी हाँसील नहुने समस्या सिर्जना हुन्छ । लाभग्राहीको अपनत्व सिर्जना गराउन यस कार्यक्रमको उपलब्धी बढाउन यस्ता कार्यक्रममा लाभग्राहीको लागत सहभागीता गर्ने नीति लिनुपर्दछ					
गोभौन.र मिति		विवरण		खर्च रकम	

क्र.सं.	लेखापरीक्षणबाट देखीएका व्यहोरा				बेरुजु रकम
	१०९-०७७/२/२१	विभिन्न फलफुलको विरुवा वितरण	४९८७५०.००		
	११०-०७७/२/२२	दाँति ओखर तथा नास्पातीको विरुवा वितरण	२६२९००.००		
	१११-०७७/२/२२	स्याउको विरुवा वितरण	५३९०००.००		
	१४८-०७७/३/२८	दाँति ओखर तथा गोल्डेन स्याउको विरुवा वितरण	२५०२५०.००		
	१२६-०७७/३/२२	कुसुरा वितरण	२४५०००.००		
	जम्मा		१७९५९००.००		
	अग्रिम करकट्टी नगरेको: आयकर ऐन, २०५८ को संशोधन सहितको दफा ८८ मा तोकिए बमोजिम अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसार खर्च गरी भुक्तानी गर्दा नियमानुसार अग्रिम कर कट्टा गरेको छैन । यसबाट राजस्व आम्दानीमा असर पर्दछ । नियमानुसार लाग्ने अग्रिम कर असूल गरी संघिय संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.....				१४८५००.००
	गोभोर्न.र मिति	विवरण	खर्च रकम	अग्रिम कर	
	१४२-०७७/३/२६	सामुदायिक रेडियो कैलाश एफ.एम. लाई सुचना प्रसारण बापतको पान विलको भुक्तानी गर्दा १५ कर कट्टा गर्नुपर्नेमा १.५ प्रतिशत मात्र कट्टा गरेको	६०००००.००	८१०००.००	
	१४३-०७७/३/२६	साज मल्टिमिडिया एण्ड रिसर्च सेन्टर लाई भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण बापतको पान विलको भुक्तानी गर्दा १५ कर कट्टा गर्नुपर्नेमा १.५ प्रतिशत मात्र कट्टा गरेको	५०००००.००	६७५००.००	
		जम्मा		१४८५००.००	
	पेशकी: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ (३) मा दिइएको पेशकी तोकिएको म्याद भित्र नियमावलीको कार्यविधि अपनाई फछ्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिने दिने दुवै थरीको कर्तव्य हुने व्यवस्था छ । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा निम्नानुसार पेशकी बाँकी रहेको छ । बाँकी पेशकी नियमानुसार फछ्यौट गर्नुपर्दछ । म्याद नाघेको पेशकी रु...				४८०४००.००
सि.नं.	पेशकीको विवरण	म्याद नाघेको	म्याद ननाघेको	जम्मा पेशकी रकम	
कर्मचारी तर्फ					
१.	दान बहादुर रावल	६००००१००	०१००	६००००१००	
२.	भक्ती प्रसाद उपाध्याय	३२०४००१००	०१००	३२०४००१००	
संस्थागत तर्फ					
१.	लल्ले पिउस बाल विकास अन्य कार्यालय खर्च	०१००	४००००१००	४००००१००	
उपभोक्ता तर्फ					
१.	सिता मावि कार्यक्रम खर्च	१०००००१००	०१००	१०००००१००	
२.	गोप्का सुधारिएको चुल्हो योजना		४७२०००१००	४७२०००१००	
३.	पानलोटी सुनखाडा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०१००	१३४४०००१००	१३४४०००१००	
४.	पानलोटी सुनखाडा खानेपानी योजना	०१००	२०६०००१००	२०६०००१००	
५.	जाईमल्या खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०१००	१६३६०००१००	१६३६०००१००	

क्र.सं.	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम
६.	जाईमल्या खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० २९९०००।०० २९९०००।००
७.	खाती खुम्बा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० १३८०००।०० १३८०००।००
८.	खाती खुम्बा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० २३२०००।०० २३२०००।००
९.	बम्टा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० १२९२००।०० १२९२००।००
१०.	बम्टा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० २६८०००।०० २६८०००।००
११.	लेख खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० १५६९०००।०० १५६९०००।००
१२.	लेख खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० ९४०००।०० ९४०००।००
१३.	बाहुनखर्क खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० २३२०००।०० २३२०००।००
१४.	बाहुनखर्क खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० ४७५०००।०० ४७५०००।००
१५.	कालोमुल लेखमाझा सिंचाई योजना	०।०० १९००००।०० १९००००।००
१६.	कालोमुल लेखमाझा सिंचाई योजना	०।०० २०६६०००।०० २०६६०००।००
१७.	किमियांग सिंचाई योजना	०।०० ८७५०००।०० ८७५०००।००
१८.	किमियांग सिंचाई योजना	०।०० १६००००।०० १६००००।००
१९.	पिन्यारी खोला सिंचाई योजना	०।०० १३८६०००।०० १३८६०००।००
२०.	पिन्यारी खोला सिंचाई योजना	०।०० १५४०००।०० १५४०००।००
२१.	मई खोला सिंचाई योजना	०।०० १२६९००।०० १२६९००।००
२२.	मई खोला सिंचाई योजना	०।०० ११३४९००।०० ११३४९००।००
२३.	कैलाश आवि भवन मर्मत योजना	०।०० १५००००।०० १५००००।००
२४.	दलित बालविकास भवन निर्माण	०।०० १५००००।०० १५००००।००
२५.	नवदुर्गा बालविकास भवन निर्माण	०।०० १६००००।०० १६००००।००
२६.	प्युस सामुदायिक भवन निर्माण ।	०।०० २०००००।०० २०००००।००
२७.	मोतीराम प्रावि भवन निर्माण	०।०० १६००००।०० १६००००।००
२८.	राया हेल्थपोष्ट फर्निचर खरिद तथा ढुवानी	०।०० १५००००।०० १५००००।००
२९.	शिव पार्वती महिला भवन मर्मत तथा घेरबार	०।०० १५६७५०।०० १५६७५०।००
३०.	बाम्नी माडु निर्माण	०।०० ७५०००।०० ७५०००।००
३१.	पानलोटी सुनखाडा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० ९०००००।०० ९०००००।००
३२.	जाईमल्या खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० १५३९०००।०० १५३९०००।००
३३.	बाम्टा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० ७७५०००।०० ७७५०००।००
३४.	बाम्टा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० १२४९८००।०० १२४९८००।००
३५.	लेख खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० ८०००००।०० ८०००००।००
३६.	बाहुन खर्क खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०।०० ८५००००।०० ८५००००।००
३७.	हिल्सा मन्दिर निर्माण	०।०० १२००००।०० १२००००।००

१

क्र.सं.	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा	बेरुजु रकम																																																																
३८	<table> <tr> <td>ताक्ला सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भवन निर्माण</td><td>०१००</td><td>१२००००१००</td><td>१२००००१००</td></tr> <tr> <td>जम्मा पेशकी बाँकी</td><td>४८०४००१० ०</td><td>२०६७७७५०</td><td>२११५८१५० १००</td></tr> </table>	ताक्ला सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भवन निर्माण	०१००	१२००००१००	१२००००१००	जम्मा पेशकी बाँकी	४८०४००१० ०	२०६७७७५०	२११५८१५० १००																																																									
ताक्ला सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भवन निर्माण	०१००	१२००००१००	१२००००१००																																																															
जम्मा पेशकी बाँकी	४८०४००१० ०	२०६७७७५०	२११५८१५० १००																																																															
४४.	आन्तरिक लेखापरीक्षण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ मा स्थानिय तहले कानुन बमोजिम आफ्नो आयर व्ययको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनुपर्ने र आन्तरिक लेखापरीक्षणले औल्याएको कैफियत सम्बन्धित अधिकारीले अन्तिम लेखापरीक्षण हुनु भन्दा अगाडी फछ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालीकाको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट आन्तरिक लेखापरीक्षण भई औल्याईएका निम्नानुसार व्यहोराहरु असूल फछ्यौट भएको छैन । उपरोक्ता व्यहोराहरु तोकिए बमोजिम असूल फछ्यौट गर्नुपर्दछ ।																																																																	
४४	भौचर नं. ६३ र ६५ मिति ०७७।३।२७ नमुना विद्यालयलाई विद्यालय संरचना लगायत अन्य कार्यका लागि निकासा भएको रकम नमुना विद्यालय विकास एवं संचालन निर्देशिका २०७४ बमोजिम सम्बन्धित विद्यालयाले डिपिआरमा उल्लेख भएको कृयाकलाप संचालन गर्न खरिद ऐन २०६३, नियमावली २०६४ अनुसार खर्च भए नभएको एकिन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु...	१५००००००.००																																																																
४४	वितरणको भरपाई : भौचर नं. १०३ र ६५ मिति ०७७।३।३० सहायक पाँचौ तह दिपक बहादुर शाहीले लिएको भुक्तानीमा कृषकका लागि खरिद भएका सामग्री वितरणको भरपाई र वडा सिफारिस पेश गर्नुपर्ने रु...	१४८२०००.००																																																																
४४	अग्रिम आयकर : भौचर नं. १३ मिति ०७७।३।३१ अग्रिम आयकर दाखिला गर्न बाँकी भएकोले दाखिला गरि प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु...	५१६३.००																																																																
४४	अनुगमन तथा सम्परीक्षण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा कार्यालयले बेरुजु फछ्यौट गरी सम्परीक्षणको लागि अनुरोध गरेकोले उक्त संपरीक्षण गरिएको छ । यस वर्ष फछ्यौट भएको बेरुजुको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ ।																																																																	
	<table> <tr> <th>आ.व.</th><th>बेरुजुको व्यहोरा</th><th>बेरुजु फछ्यौट को विवरण</th><th>फछ्यौट रकम रु.</th></tr> <tr> <td>२०७५/७६</td><td>आ.व. २०७५।०७६ मा वर्षान्तसम्म पनि पेशकी बाँकी रहेको</td><td>पेशकी फछ्यौट गरी फाँटवारी पेश भएको रु.</td><td>१३८५०००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>खार्पुनाथ शिवालय संरचना निर्माण</td><td>" "</td><td>४५००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>कैलश आ वि मर्मत</td><td>" "</td><td>१५००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>प्युस सामुदायिक भवन निर्माण</td><td>" "</td><td>२०००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>ताक्ला स्वास्थ्य केन्द्र भवन नर्माण</td><td>" "</td><td>१२००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>दिलत बालिविकास भवन निर्माण</td><td>" "</td><td>१५००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>बागेश्वरी आवि घेरवार योजना</td><td>" "</td><td>१२००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>मान्धारा आरनघर निर्माण</td><td>" "</td><td>३०००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>दलित आरन घर भवन निर्माण</td><td>" "</td><td>२८०५००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>सरस्वती प्रावि घेरवार योजना</td><td>" "</td><td>१२००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>नवदुर्गा बालविकास भवन निर्माण</td><td>" "</td><td>१५००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>मातीराम प्रावि भवन निर्माण</td><td>" "</td><td>१६००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण</td><td>" "</td><td>१०७०४९।००</td></tr> <tr> <td></td><td>दिपक बहादुर शाही</td><td>" "</td><td>२०००००।००</td></tr> <tr> <td></td><td>कासीराम जेठारा</td><td>" "</td><td>५०००।००</td></tr> </table>	आ.व.	बेरुजुको व्यहोरा	बेरुजु फछ्यौट को विवरण	फछ्यौट रकम रु.	२०७५/७६	आ.व. २०७५।०७६ मा वर्षान्तसम्म पनि पेशकी बाँकी रहेको	पेशकी फछ्यौट गरी फाँटवारी पेश भएको रु.	१३८५०००।००		खार्पुनाथ शिवालय संरचना निर्माण	" "	४५००००।००		कैलश आ वि मर्मत	" "	१५००००।००		प्युस सामुदायिक भवन निर्माण	" "	२०००००।००		ताक्ला स्वास्थ्य केन्द्र भवन नर्माण	" "	१२००००।००		दिलत बालिविकास भवन निर्माण	" "	१५००००।००		बागेश्वरी आवि घेरवार योजना	" "	१२००००।००		मान्धारा आरनघर निर्माण	" "	३०००००।००		दलित आरन घर भवन निर्माण	" "	२८०५००।००		सरस्वती प्रावि घेरवार योजना	" "	१२००००।००		नवदुर्गा बालविकास भवन निर्माण	" "	१५००००।००		मातीराम प्रावि भवन निर्माण	" "	१६००००।००		आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण	" "	१०७०४९।००		दिपक बहादुर शाही	" "	२०००००।००		कासीराम जेठारा	" "	५०००।००	
आ.व.	बेरुजुको व्यहोरा	बेरुजु फछ्यौट को विवरण	फछ्यौट रकम रु.																																																															
२०७५/७६	आ.व. २०७५।०७६ मा वर्षान्तसम्म पनि पेशकी बाँकी रहेको	पेशकी फछ्यौट गरी फाँटवारी पेश भएको रु.	१३८५०००।००																																																															
	खार्पुनाथ शिवालय संरचना निर्माण	" "	४५००००।००																																																															
	कैलश आ वि मर्मत	" "	१५००००।००																																																															
	प्युस सामुदायिक भवन निर्माण	" "	२०००००।००																																																															
	ताक्ला स्वास्थ्य केन्द्र भवन नर्माण	" "	१२००००।००																																																															
	दिलत बालिविकास भवन निर्माण	" "	१५००००।००																																																															
	बागेश्वरी आवि घेरवार योजना	" "	१२००००।००																																																															
	मान्धारा आरनघर निर्माण	" "	३०००००।००																																																															
	दलित आरन घर भवन निर्माण	" "	२८०५००।००																																																															
	सरस्वती प्रावि घेरवार योजना	" "	१२००००।००																																																															
	नवदुर्गा बालविकास भवन निर्माण	" "	१५००००।००																																																															
	मातीराम प्रावि भवन निर्माण	" "	१६००००।००																																																															
	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण	" "	१०७०४९।००																																																															
	दिपक बहादुर शाही	" "	२०००००।००																																																															
	कासीराम जेठारा	" "	५०००।००																																																															

क्र.सं.	लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा			बेरुजु रकम
	बाघधारा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	२५५३०००।००	
	बैस्याडी दुर्गा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	१९४६०००।००	
	कुतिशिल्सा लार्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	१८७६०००।००	
	मनीसा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	७४९०००।००	
	फोक्वाड खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	२३५८०००।००	
	नायकवाडा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	३२९५०००।००	
	ताक्ला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	१८३४०००।००	
	जाकोट बहुउद्योगी योजना	" "	१९३००००।००	
	मान्धारा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	" "	१८८००००।००	
	चा जुठेल्ना योजना	" "	३८४०००।००	
	गोप्का सुधारीएको चुल्हो योजना	" "	४७२०००।००	
	औषधि खरिद सम्बन्धमा गाउँपालिका र तारा बोहरा बीच भएको सम्झौता अनुसार खरिद तथा ढुवानीको रकम भुक्तानी दिदा दोहोरो भई बढि भुक्तानी रकम असुल गर्ने ।	औषधि खरिद सम्बन्धमा गाउँपालिकाले खरिदको टेण्डर गरी सिलबन्दी दरभाउपत्र वाहान गरेको र ढुवानी कार्य उक्त सुचना तथा विओक्युमा समावेश नभएकोले ढुवानीको रकम पछि कार्यालयमा औषधि पपत भएपछि तौलका आधारमा थप भुक्तानी गर्ने गरी खरिद तथा ढुवानीको सम्झौता भएकोले तारा बोहरालाई भुक्तानी दिएको औषधि खरिद तथा ढुवानी रकम दोहोरो नभएकोले बेरुजु फछ्योटका लागि आवश्यक प्रमाण पेश गरिएको छ ।	२५८३२२५००	
	जम्मा		२२७६२९४९।००	

91

अनुसूची-१

खार्पूनाथ गाउँपालिका को संचितकोष विवरण

२०७६/७७

कर्णाली प्रदेश
(रु. हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	लेखापरीक्षण रकम	वेरजु रकम	प्रतिशत	आय				व्याय				मौज्दात बाँकी	
					गतवर्षको जिम्मेवारी	संघ तथा प्रदेश	राजस्व वाडिफाँट	आन्तरिक आय	अन्य आय	जम्मा आय	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च
हुम्ला	खार्पुनाथ गाउँपालिका	५६८१३	३२००९	५६.३४	२२७६३	०	०	३४०५०	३२००९	६६०५९	५७८	५६८१३	०	२२७६३

अनुसूची-२

खार्पूनाथ गाउँपालिकाको वेरजु बर्गिकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी तथा अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	प्रारम्भिक वेरजु				बाँकी वेरजु				बाँकी वेरजु				पेक्की			
		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट	
		दफा संख्या	रकम	सैद्धान्तिक	लगानी	दफा संख्या	रकम	सैद्धान्तिक	लगानी	अशुल गर्नुपर्ने	प्रमाण	राजस्व लागत जिम्मेवारी	सोचभना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
हुम्ला	खार्पूनाथ गाउँपालिका	३९	१८	३२००९	०	०	०	३९	१८	३६१८	१७९९४	०	०	२८२३१	६०	१००	१६०

अनुसूची-३

खार्पूनाथ गाउँपालिकाको अद्यावधिक वेरजु स्थिति

(रु. हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	गत वर्ष सम्मको बाँकी वेरजु	समायोजन	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संयोजनको लागि अनुरोध भइ आएको रकम
हुम्ला	खार्पूनाथ गाउँपालिका	५६८१३	०	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३	२२७६३